

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2S/60/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018200525
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Pavlikovský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1018200525.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vlastimila Pavlikovského a členov senátu JUDr. Jeanette Hajdinovej a JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD., v právnej veci žalobcu: H. J. T., R., Y. 4, U., právne zastúpený: Erben & Erben, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 35 724 111, Mostová 2, Bratislava, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Námestie Slobody 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KR/3494/2018, ČRZ: 16825/2018 zo dňa 07.02.2018, jednohlasne, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozhodnutie žalovaného Centra právnej pomoci č. KR/3494/2018, ČRZ: 16825/2018 zo dňa 07.02.2018 z r u š u j e a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobca má voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Žalobou napadnuté rozhodnutia

1. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 28Cb/444/2006-273 zo dňa 12.12.2014 bol návrh navrhovateľky (oprávnenej osoby) zamietnutý. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 1Cob/102/2015-305 zo dňa 20.10.2016 rozsudok Okresného súdu Bratislava I potvrdil. Dňa 02.01.2017 bolo právnenému odboru žalovaného doručené vyúčtovanie trov právneho zastúpenia žalobcu, ktorý ako ex offo advokát zastupoval oprávnenú osobu v konaní pred Okresným súdom Bratislava I a Krajským súdom v Bratislave. Žalobca vo svojom vyúčtovaní žiadal priznanie trov právneho zastúpenia vo výške X.XXX,XX eur a to s poukazom na § 14b ods. 1 písm. c/ a § 14b ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj ako „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“ alebo ako „vyhláška“) s účinnosťou do 31.05.2009 vo výške 5x XXX,XX eur, odmena podľa § 14a ods. 2 písm. a/ a § 14a ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 2x XXX,- eur, režijný paušál za vykonané úkony právnej služby v roku 2008 vo výške 5x X,XX eur, v roku 2010 vo výške 3x X,XX eur, v roku 2011 vo výške X,XX eur, v roku 2013 vo výške X,XX eur, v roku 2014 vo výške 3x X,XX eur, v roku 2015 vo výške X,XX eur a v roku 2016 vo výške X,XX eur.

2. Žalobou napadnutým rozhodnutím riaditeľka žalovaného ako odvolací orgán podľa § 58 ods. 2 Správneho poriadku a podľa čl. 5 ods. 5 Štatútu Centra právnej pomoci zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie žalovaného vydaného v prvom stupni pod č. spisu PO 272/2017, ČRZ.: 12815/2017 zo dňa 13.12.2017, ktorým bola žalobcovi priznaná náhrada trov právneho zastúpenia vo výške XXX,XX eur za zastupovanie Z.. W. Y., X. XX, U. ako oprávnenej osoby v právnej veci o zrušenie rozhodcovského súdu podľa § 15 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 327/2005 Z.z.“).

3. Žalovaný vo svojom rozhodnutí poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/32/2016 zo dňa 12.07.2017, v ktorom sa uvádza, že „právna úprava účinná do 31.12.2009 rozlišovala prípady ustanovenia advokáta súdom a určenie advokáta centrom za súčasnej existencie tzv. „dvojkoľajnosti“ aj v procese priznávania trov právneho zastúpenia účastníka konania alebo oprávnenej osoby. Ak by bol advokát za právneho zástupcu účastníka konania ustanovený rozhodnutím súdu a súd o odmene advokáta rozhodoval do 31.12.2009, súd by pri stanovení výšky advokáta postupoval podľa § 149 ods. 2 O.s.p. v znení do 31.12.2009, ktoré pri určovaní výšky odmeny odkazovalo na celú vyhlášku č. 655/2004 Z.z., teda bez odkazu na nejaké jej konkrétne ustanovenia.... Súdny stratili právomoc rozhodovať o odmene advokáta ustanoveného súdom a táto právomoc prešla na centrum právnej pomoci, ktoré o odmene rozhoduje postupom podľa § 15 zákona č. 327/2005 Z.z. a podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z.z.“. Z vyššie uvedeného žalovaný vydedukoval, že ako správny orgán je oprávnený a povinný pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia advokáta postupovať len podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky.

4. Pri rozhodovaní o odvolaní sa žalovaný stotožnil so svojim rozhodnutím vydaným v prvom stupni vo výške paušálnej odmeny žalobcu v sume 2x XXX,- eur, teda v celkovej výške XXX,- eur. V súlade s § 14a ods. 1 a ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. patrí žalobcovi odmena za zastupovanie v rozhodcovskom konaní vo výške XXX,- eur a rovnaká odmena patrí žalobcovi aj za zastupovanie v odvolacom konaní. Vzhľadom na dĺžku trvania konania, počet pojednávaní, zložitost' prejedávanej veci a počet vykonaných úkonov právnej služby po správnej úvahe žalovaný priznal žalobcovi aj zvýšenie paušálnej odmeny o 100 % v zmysle § 14b ods. 2 vyhlášky, a to vo výške XXX,- eur. Pri výpočte paušálnej náhrady žalovaný v prvom stupni priznal žalobcovi režíjny paušál za všetky úkony ním uplatňované, pričom postupoval v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a za režíjny paušál priznal žalobcovi sumu vo výške 1/100 výpočtového základu, ktorým je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka za každý úkon.

5. K námietke uvedenej v odvolaní, že žalovaný neaplikoval § 20a vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky, žalovaný uviedol, že toto ustanovenie je aplikovateľné na prípady, kedy o trovách rozhoduje súd a nie žalovaný ako správny orgán. Tento právny záver potvrdzuje aj judikatúra, konkrétne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/152/2015 zo dňa 27.04.2017, v ktorom sa uvádza, že „v zmysle § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. je pre konanie žalovaného rozhodujúce, či súd oprávnenej osobe zastupujúcej ustanoveným advokátom priznal náhradu trov konania. V prípade, ak tejto osobe náhrada trov právneho zastúpenia nebola priznaná advokátovi pri splnení podmienok uvedených v citovaných ustanoveniach, priznal centrum odmenu za právne zastupovanie podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z.z.“.

6. Žalovaný dodal, že nie je sporné, že pokiaľ žalovaný rozhoduje o odmene advokáta, musí postupovať podľa § 15 zákona č. 327/2005 Z.z. a podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z.z.. Z tohto dôvodu žalovaný nemohol rozhodnúť v prvom stupni inak ako rozhodol.

II. Žaloba

7. Včas podanou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného, toto považoval za nezákonné, žiadal rozhodnutie žalovaného č. KR/3494/2018, ČRZ: 16825/2018 zo dňa 07.02.2018 zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

8. Podľa žalobcu vychádzal žalovaný z nesprávneho právneho názoru na aplikáciu relevantných právnych predpisov, resp. účelové neaplikovanie všetkých do úvahy pripadajúcich hmotnoprávnych noriem (§ 20a vyhlášky účinnej od 01.06.2009 a § 14b ods. 2 vyhlášky účinnej od 31.05.2009) a zároveň svojvoľný postup žalovaného pri odôvodnení, resp. skôr neodôvodnení kľúčových argumentov žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní.

9. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/220/2015 zo dňa 28.06.2017, v ktorom sa uvádza, že „ustanovenia o výške odmeny predstavujú hmotnoprávne ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ktoré obsahujú zásady a pravidlá, na základe ktorých rozhoduje oprávnený orgán o výške odmeny a náhrad patriacich advokátovi za zastupovanie.“ Tým, že pri rozhodovaní žalovaného o odmene advokáta ide o aplikáciu hmotnoprávnych noriem vyhlášky, argumentácia žalovaného, že ako

orgán rozhoduje podľa platnej a účinnej úpravy v čase rozhodovania nie je opodstatnená. Okamžitá aplikácia, ktorá platí pri aplikácii procesných noriem (CSP, OSP), ak zákon neurčí inak, sa totiž netýka aj noriem hmotnoprávných, ktoré bol žalovaný povinný uplatniť vzhľadom na § 20a vyhlášky. Žalovaný totiž nerozhoduje podľa O.s.p. (ani CSP), ale výlučne na základe § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., Správneho poriadku a príslušných hmotnoprávných ustanovení vyhlášky, ktorá však prechodné ustanovenia v súvislosti so zmenou v spôsobe a výške odmeňovania ex offo advokátov upravuje (§ 20a).

10. Žalobca namietal, že pokiaľ žalovaný vo svojich rozhodnutiach odkazoval na § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. a na § 14a ods. 1 až 3 vyhlášky, v tejto súvislosti poukázal iba na jediné rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžo/32/2016 zo dňa 12.07.2017, ktoré má podľa žalovaného tvoriť „rozhodovacia prax“, čo však nemožno akceptovať.

11. Ďalej žalobca poukázal na to, že prijatím zákona č. 495/2009 Z.z., ktorým sa novelizovali viaceré ustanovenia O.s.p. (vrátane § 30, § 49 ods. 2) ako aj zákona č. 327/2005 Z.z. nezaviedol žiadne prechodné ustanovenie, a preto sa najvyšší súd k tejto absencii výslovne vyjadril v rozhodnutí sp. zn. 3Sžo/32/2016 zo dňa 12.07.2017 tak, že „vzhľadom na absenciu intertemporálnych ustanovení k zmenám v právnej úprave Občianskeho súdneho poriadku účinných od 01.01.2010 (zákon č. 495/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov) je potrebné vychádzať zo základných zásad teórie práva, podľa ktorých v procesnom práve sa aplikuje procesnoprávna norma účinná v čase rozhodovania. Táto zásada je zakotvená aj v § 355 O.s.p., podľa ktorého, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon i pre konanie začaté pred jeho účinnosťou.“

12. Žalobca argumentoval, že najvyšší súd vo vyššie uvedenom rozhodnutí len konštatoval, že od 01.01.2010 prešla právomoc rozhodovať o odmene ex offo na centrum právnej pomoci s tým, že tento orgán rozhoduje podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky, ak nie sú splnené podmienky podľa § 24e zákona č. 327/2005 Z.z. účinného od 01.01.2013. Najvyšší súd SR sa v spomínanom rozhodnutí vôbec nezaoberal aplikáciou prechodného ustanovenia § 20a vyhlášky na situáciu, ak žalovaný rozhoduje o odmene súdom ustanoveného advokáta za zastupovanie osoby (klienta) v materiálnej núdzi v rôznych časových obdobiach (teda do 01.05.2009 a od 01.06.2009).

13. Pokiaľ žalovaný vo svojom rozhodnutí tvrdil, že § 20a vyhlášky, ktorý bol zavedený priamo novelou č. 209/2009 Z.z. (teda prijalo sa spolu so súčasným § 14a a § 14c) je aplikovateľný na prípady, kedy o trovách rozhoduje súd a nie centrum právnej pomoci, takýto právny záver nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia ani z ustanovenia vyhlášky ani z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, na ktoré žalovaný vo svojom rozhodnutí poukázal. Takýto výklad zo strany žalovaného je vyslovene účelový a v príkrom rozpore so znením § 20a Vyhlášky, ktoré ustanovuje opak. Výklad žalovaného tak popiera účel a zmysel tohto ustanovenia i úmysel zákonodarcu. Ten totiž obsahovo obdobné ustanovenie ako je § 20a zakotvil do vyhlášky v jej pôvodnom znení (§ 20) ako aj pri jej následných novelizáciách (§ 20b prijatý vyhláškou č. 232/2010 Z.z. a § 20c prijatý vyhláškou č. 184/2013 Z.z.). Vo všetkých týchto intertemporálnych ustanoveniach je zakotvený princíp, podľa ktorého za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred dňom účinnosti novej právnej úpravy, patrí odmena advokátovi podľa doterajších predpisov. Zo strany zákonodarcu ide o potvrdenie všeobecne zaužívaného princípu právnej istoty a zákazu retroaktivity, podľa ktorého nová úprava má platiť výlučne do budúcnosti a nemá zasahovať do minulosti.

14. Zákonodarca kvôli zásadnej zmene v odmeňovaní ex offo ustanovených advokátov zaviedol aj prechodné ustanovenie § 20a vyhlášky, pričom toto ustanovenie žalovaný vo svojom rozhodnutí vôbec neaplikoval, hoci na neho žalobca poukázal už vo vyúčtovaní. Skutočnosť, že zákonodarca v § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. odkazuje v poznámke pod čiarou (ktorá nemá normatívnu povahu) len na § 14a a § 14b zavedený vyhláškou č. 209/2009 Z.z. podľa žalobcu neznamena, že žalovaný nie je povinný aplikovať ďalšie ustanovenia vyhlášky. Tento záver podporuje paradoxne sám žalovaný, ktorý v napadnutom rozhodnutí paradoxne priznal žalobcovi tzv. režírný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky za všetky úkony uplatnené vo vyúčtovaní, teda aj za predmetných 5 úkonov vykonaných vo veci do 31.05.2009. Tento postup žalovaným nebol dostatočne zdôvodnený, pretože zakladá logický rozpor medzi tvrdením žalovaného, že pri rozhodovaní o nároku advokáta je povinný aplikovať výlučne § 14 a § 14c tretej hlavy druhej časti vyhlášky a teda, že advokátovi môže priznať len paušálnu odmenu bez ohľadu na časový moment vykonania úkonov právnej služby, na druhej strane ale žalovaný priznal

žalobcovi režijné paušály podľa § 16 ods. 3 vyhlášky aj za individuálne úkony, ktoré vo veci vykonal pred 01.06.2009. V prípade režijných paušálov teda žalovaný prechodné ustanovenie § 20a vyhlášky v plnom rozsahu aplikoval.

15. Žalobca v súvislosti so žalobnými námietkami poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo 152/2015 zo dňa 27.04.2017, podľa ktorého „...Je potrebné konštatovať, že v prejednávanej veci vzniklo žalobkyni právo na náhradu trov konania podľa III. hlavy druhej časti vyhlášky 655/2004 Z.z. v znení účinnom ku dňu vykonania konkrétnych úkonov právnej služby...“, „...Naviac žalovaný v dôvodoch rozhodnutia v jeho časti III. konštatuje, že „Ustanovenia III. hlavy vyhlášky v znení účinnom do 31.12.2008 upravujú základné sadzby tarifnej odmeny za konanie, teda odmenu za celé konanie bez ohľadu na počet vykonaných úkonov právnej služby“. Odmena za celé konanie sa vypočíta z hodnoty predmetu konania, resp. podľa zásad uvedených v § 14a a nasl. vyhlášky. Z doložených dokladov je zrejmé, že advokátka vykonala prvý úkon právnej služby v roku 2007. V súlade so zásadou zákazu retroaktivity hmotnoprávných noriem je teda nutné postupovať pri stanovení odmeny za celé konanie podľa vyhlášky účinnej a platnej v dobe vykonania prvého úkonu, teda podľa vyhlášky 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008.“ a „Z rozhodnutia žalovaného nie je zrejmé, akú právnu úpravu (platnú a účinnú) aplikovali správne orgány v súvislosti s vyčíslením hodnoty jednotlivých úkonov právnej služby, či už odmeny ako aj náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času, a to aj 11a skutočnosť, že úprava III. hlavy druhej časti vyhlášky 655/2004 Z.z. sa počas poskytovania právnej služby žalobkyňou od roku 2007 až do roku 2010 vrátane, menila. Z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu nie je navyše ani zrejma výška priznanej odmeny a hotových výdavkov a náhrady za stratu času, ich konkrétny výpočet v súvislosti s konkrétnymi úkonmi poskytnutia právnej služby, pri aplikácii konkrétnej (platnej a účinnej) právnej úpravy pre všetky priznané úkony, všetko vo väzbe k dôvodom rozhodnutia žalovaného, keď v oboch rozhodnutiach, tak v rozhodnutí žalovaného, ako prvostupňového správneho orgánu, navyše absentujú dôvody, pre ktoré jednotlivé uplatnené úkony (resp. ich výška) nebola zo strany správnych orgánov akceptovaná.“ A „V prejednávanej veci je potrebné priznať (po preukázaní ich účelnosti) žalobkyni uplatnené úkony právnej pomoci a ich výšku vyčíslieť v súlade s platnou a účinnou právnu úpravou vyhlášky 655/2004 Z.z. (III. hlava druhá časť) v čase ich vykonania a je potrebné správne rozhodnutie riadne zdôvodniť.“

16. Napriek pomerne jednoznačnému cit. právnomu záveru NS SR, žalovaný tento v napadnutom rozhodnutí bagatelizuje, resp. vykladá dokonca vo svoj prospech a to opäť len formalistickým odkazom na III. hlavu vyhlášky a zrušenie rozhodnutia žalovaného len z dôvodu nepreskúmateľnosti. Žalovaný však účelovo a zámerne opomína tú časť rozhodnutia NS SR sp. zn. 7 Sžo 152/2015 z 27.04.2017, ktoré hovorí o povinnosti žalovaného aplikovať konkrétnu platnú a účinnú právnu úpravu pre všetky priznané úkony v čase ich vykonania, čo úplne korešponduje so znením ust. § 20a vyhlášky.

17. Rovnaký názor v skutkovo a právne ďalšej obdobnej veci podľa žalobcu vyslovil aj Krajský súd v Prešove rozhodnutím sp. zn. 4S 24/2015 z 07.04.2016, na ktoré Žalobca rovnako poukázal v Odvolaní. V tomto rozhodnutí odvolací súd v Prešove uviedol, že: „...Z uvedenej právnej úpravy je evidentné, že použitie konkrétnych ustanovení upravujúcich tarifu odmeny advokáta pri zastupovaní osôb v materiálnej núdzi, reguluje vyhláška č. 655/2004 Z.z. Zmeny v odmeňovaní v týchto osobitných prípadoch v závislosti od zmien právnej úpravy opäť upravuje samotná vyhláška. Žalovaný v rozhodnutí aplikoval len § 14a vyhlášky. Podľa prehľadu odmenených úkonov právnej služby v odôvodnení rozhodnutí je zrejmé, že použil len jednu sadzbu tarifnej odmeny, a to tak za úkony vykonané v roku 2005, tak aj za úkony vykonané v roku 2012. V napadnutom rozhodnutí úplne absentuje vysvetlenie, ako sa žalovaný vypořiadal s prechodnými ustanoveniami, či už „univerzálnym“, alebo jednotlivými, vyhlášky. Pritom ide pre vec o zásadné normy, pretože tie preklenujú obdobie zmien v odmeňovaní úkonov, stanovujú príslušnú normu v závislosti od obdobia, v ktorom boli úkony právnej pomoci vykonané.“

18. Citované názory súdov podporuje aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 M Cdo 17/2010 z 23.05.2012, v ktorom práve v súvislosti so zmenou vyhlášky a zavedením paušálnych odmien pre advokátov v konaniach o ochranu osobnosti NS SR uviedol, „Pre účely určenia výšky odmeny advokáta za ním poskytnutú právnu službu je rozhodujúci moment vykonania každého jednotlivého úkonu právnej služby, teda nie moment, kedy advokát začal poskytovať právne služby.“

19. Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty zo súdnej praxe v skutkovo a právne obdobných veciach teda názor žalovaného o nutnosti aplikovania právnej úpravy v čase rozhodovania žalovaného o odmene advokáta nie je správny a je ústavne neudržateľný.

20. Rozhodnutie žalovaného má všetky prvky svojvôle tak ako ich definuje vo svojej judikatúre Ústavný súd SR, ktorý vyslovil, že „Pojem svojvôle možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti alebo ho urobí v inom, než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame, či bez bližších nerozpoznateľných kritérií.“

21. Právny názor žalovaného vyjadrený v jeho rozhodnutí je dokonca v rozpore s odborným článkom, ktorý k tejto problematike publikovali pracovníci žalovaného v Bulletin slovenskej advokácie č. 4/2014 a ktorý je zverejnený aj na webstránke žalovaného. V tomto článku sa okrem iného uvádza: „Za úkony vykonané po 1. januári 2006 centrum priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, avšak stále len podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky, bez ohľadu na to, či advokáta ustanovil súd alebo určilo centrum....Centrum teda bez ohľadu na to, či ide o ustanovenie advokáta súdom alebo určenie advokáta centrom, v prípadoch keď došlo k ustanoveniu/určeniu advokáta pred 1. júnom 2009, teda pred zmenou tretej hlavy druhej časti vyhlášky, určuje odmena podľa tarify. Na priznanie odmeny je rozhodujúci dátum vykonania prvého úkonu právnej služby, tento úkon však advokát musí preukázať. Ak advokáta ustanoví súd, vo väčšine prípadov je takýmto úkonom dátum prevzatia, resp. dátum právoplatnosti uznesenia sudu o ustanovení advokáta na zastupovanie účastníka konania. Z toho vyplýva, že ak advokát vykonal prvý úkon pred 1. júnom 2009, centrum rozhoduje podľa znenia tarify účinnej do 31. mája 2009, a to aj v prípade, ak rozhoduje po tomto dátume.“

22. Žalobca tiež poukázal na formálny nedostatok rozhodnutia žalovaného vydaného v prvom stupni, ktorý neodstránil ani žalovaný v žalobe napadnutom rozhodnutí. Z § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. vyplýva, že žalovaný nerozhoduje o náhrade trov právneho zastúpenia, ktorá je vždy zložkou procesného nároku strany (účastníka konania) na náhradu trov súdneho konania, ale rozhoduje o odmene advokáta, ktorý procesne neúspešnú stranu (účastníka konania) v predmetnom súdnom konaní zastupoval.

23. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžo/56/2015 zo dňa 01.03.2016, v ktorom sa uvádza, že „ex offo ustanovenému advokátovi vzniká nárok na odmenu až potom, ako bol právoplatne ustanovený alebo určený na zastupovanie účastníka konania, samozrejme a dňom, kedy došlo k vykonaniu prvého samotného úkonu v rámci poskytovania právnej služby v konaní, avšak až po právoplatnosti rozhodnutia o ustanovení“. Nárok advokáta ustanoveného súdom voči štátu zastúpeného žalovaným je preto nárok hmotnoprávnym, resp. nárokom kombinovaným a nárok na odmenu a jej výška sa musí posudzovať podľa právneho stavu platného v čase vzniku tohto nároku. Zmena subjektu oprávneného rozhodovať o výške tohto nároku na túto skutočnosť nemá vplyv. Tento postulát, ako aj fakt, že žalovaný by mal rozhodovať o trovách (odmene) advokáta a nie o náhrade trov potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/152/2015 zo dňa 12.04.2017.

III. Vyjadrenie žalovaného

24. Žalovaný sa vyjadril k žalobe písomným podaním doručeným súdu dňa 04.06.2018, zotrval na svojom doterajšom právnom názore, žalobu považoval za nedôvodnú a žiadal ju zamietnuť.

25. V úvode svojho vyjadrenia žalovaný uviedol, že žalobca rozhodnutie napadnuté žalobou prevzal elektronicky cez portál ÚPVS, konkrétne dňa 09.02.2018. Dňa 09.02.2018 bolo žalovanému doručené oznámenie od žalobcu, že „v súvislosti so zaslaným rozhodnutím o odvolaní Vám oznamujem, že ste ho poslali do elektronickej schránky subjektu, ktorý nebol účastníkom predmetného konania“. Žalobca dňa 10.04.2018 zaslal cez portál ÚPVS urgenciu na úhradu trov, použil elektronicкую schránku fyzickej osoby, čo nie je správna schránka na komunikáciu, lebo účastníkom konania je právnická osoba advokát a nie fyzická osoba. Žalovaný po tomto oznámení zaslal žalobcovi originál rozhodnutia o odvolaní poštou, avšak za deň doručenia považuje deň 09.02.2018. Žalobca má totiž aj v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou uvedené číslo elektronickej schránky ico://sk/506479036, do ktorej žalovaný doručoval. Do tejto elektronickej schránky mu žalovaný doručoval prvostupňové rozhodnutie. Zmena formy advokáta na advokátsku kanceláriu nemá za následok zmenu oprávnenej osoby v konaní o náhrade trov. Ak by žalovaný prihliadol na skutočnosť, že žalobca zmenil svoju právnu formu, potom by žalobca nebol oprávnený podať ani návrh na priznanie trov od žalovaného. Žalobca je

konateľom spoločnosti Valachovič & partners s.r.o., IČO: 50 674 903, so sídlom Mostová 2, Bratislava od 01.01.2017, kedy aj spoločnosť vznikla.

26. Žalovaný poukázal na § 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého advokát, ktorý vykonáva advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, nemôže súčasne vykonávať advokáciu samostatne, v združení, ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti alebo komanditnej spoločnosti, alebo ako konateľ inej spoločnosti s ručením obmedzením. S ohľadom na uvedené žalobca ako advokát nesmie vykonávať samostatne zárobkovú činnosť, a preto doručovanie cez ÚPVS do elektronickej schránky žalobcu bolo podľa žalovaného správne a za deň doručenia je nevyhnutné považovať 09.02.2018. Žaloba podaná žalobcom bola na súd doručená dňa 13.04.2018, a teda po zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote.

27. K meritu veci a žalobným námietkam uvedeným v žalobe žalovaný argumentoval obdobne ako v rozhodnutí o odvolaní, ktoré je opísané v úvode odôvodnenia tohto rozsudku.

IV. Administratívny spis

28. Z pripojeného administratívneho spisu súd zistil skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné tak, ako boli nimi opísané v ich písomných a ústnych podaniach. Žalovaný ako správny orgán konajúci v oboch stupňoch administratívneho konania vydal v úvode odôvodnenia rozsudku opísané rozhodnutia, pričom odôvodnenia týchto rozhodnutí a jeho vyjadrenie k žalobe sú obdobné. K jednotlivým častiam týchto rozhodnutí a k skutočnostiam medzi účastníkmi sporným sa súd detailnejšie vyjadril nižšie v odôvodnení tohto rozsudku.

V. Relevantné právne predpisy

29. Podľa § 149 ods. 2 O.s.p. ak ide o zastupovanie na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, náhradu trov právneho zastúpenia upravuje osobitný predpis.15) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/20160614>>

Poznámka č. 15: § 15 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov. § 14a až 14e vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/655/>> o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

30. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. ak oprávnenej osobe nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, advokátovi prizná centrum odmenu za právne zastupovanie podľa ustanovení osobitného predpisu. To neplatí, ak advokát právo na náhradu trov konania neuplatnil riadne a včas v konaní pred súdom; v takom prípade advokátovi právo na priznanie odmeny centrom nevznikne.

31. Podľa § 20a vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. (prechodné ustanovenie účinné od 1. júna 2009) za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov.

32. Podľa § 20b vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2010) za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júnom 2010, patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov.

33. Podľa § 20c vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2013) za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júlom 2013, patrí advokátovi odmena podľa predpisov účinných do 30. júna 2013.

V. Posúdenie veci správnym súdom

34. Súd predtým, ako sa zaoberal meritom veci, skúmal na základe tvrdení uvedených žalovaným v jeho vyjadrení k žalobe (opísané v ods. 25 odôvodnenia tohto rozsudku), či bola žaloba podaná v lehote ustanovenej v § 181 ods. 1 SSP.

35. Podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

36. Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

37. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. advokát môže vykonávať advokáciu

- a) samostatne,
- b) v združení spolu s inými advokátmi,
- c) ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti,
- d) ako komplementár komanditnej spoločnosti alebo
- e) ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným.

38. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. advokáti môžu na účel výkonu advokácie založiť spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorej predmetom podnikania je poskytovanie právnych služieb (ďalej len „spoločnosť s ručením obmedzeným“). Táto spoločnosť s ručením obmedzeným nesmie mať iný predmet podnikania, jej konateľmi môžu byť len advokáti a musí byť poistená pre prípad zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť pri poskytovaní právnych služieb, minimálne s limitom poistného plnenia 1 500 000 EUR za každého spoločníka. Na spoločnosť s ručením obmedzeným sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak. Spoločníkom spoločnosti s ručením obmedzeným môže byť iba advokát.

39. Podľa § 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z.z. advokát, ktorý vykonáva advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, nemôže súčasne vykonávať advokáciu samostatne, v združení, ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti alebo komanditnej spoločnosti, alebo ako konateľ inej spoločnosti s ručením obmedzeným.

40. Je potrebné poznamenať, že žalobca vykonával advokáciu samostatne až do 31.12.2016. Od 01.01.2017 advokáciu vykonáva ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. Správny súd je toho názoru (k čomu sa podrobnejšie vyjadri nižšie v časti zaoberajúcej sa meritom sporu), že podstata podľa zákona č. 327/2005 Z.z. priznávaných odmien za právne služby ex offo advokátom spočíva na hmotnoprávnej úprave vyhlášky č. 655/2004 Z.z.. Týmto právnym predpisom sa upravuje spôsob určenia a výška odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby poskytované klientom na základe dohody alebo ustanovenia na to oprávneným orgánom.

41. Platí tiež všeobecné pravidlo, že dátum uskutočnenia úkonu právnej služby je časom rozhodným pre určenie a hodnotu odmeny za právne služby. Logicky preto pre právne posúdenie tejto otázky je determinované takým znením právneho predpisu (vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), ktoré je účinné v čase uskutočnenia úkonu právnej služby.

42. Z hľadiska existencie možnosti vykonávať advokáciu viacerými v § 15 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. vymenovanými spôsobmi je pre určenie účastníka konania o priznanie odmeny podľa zákona č. 327/2005 Z.z. to, v akej právne relevantnej forme vykonával advokát svoju prax vo vyššie uvedenom čase rozhodnom pre posúdenie vzniku a výšky odmeny za právne služby. V predmetnej veci časom rozhodným pre posúdenie tejto otázky bolo obdobie, v ktorom žalobca zastupoval ako ex offo advokát oprávnenú osobu v konaní pred Okresným súdom Bratislava I a Krajským súdom v Bratislave. Niet sporu medzi účastníkmi konania, že v tomto čase žalobca vykonával advokáciu samostatne.

43. Súd akceptuje tvrdenie žalovaného, že ustanovenia zákona č. 586/2003 Z.z. neumožňujú vykonávať advokáciu viacerými formami súčasne. Zároveň z dikcie tohto zákona ale nemožno dedukovať, že zmenou právnej formy prechádzajú na novovzniknutý subjekt všetky práva a povinnosti z predchádzajúceho výkonu advokácie. Zákon v tomto vo svojich intertemporálnych ustanoveniach

retroaktivitu nepripúšťa a neumožňuje práva a záväzky advokáta preniesť na spoločnosť s ručením obmedzeným.

44. Nárok na odmenu za poskytnuté právne služby oprávnenej osobe v konaní pred súdom na základe rozhodnutia príslušného orgánu vznikol v čase, kedy žalobca advokáciu vykonával samostatne. Právnická osoba - spoločnosť s ručením obmedzeným vznikla až po ukončení tohto zastupovania. Z dôvodu ustanovenia § 15 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z.z. je zrejmý jeho účinok v aktuálnom čase a od nadobudnutia účinnosti a nevyplýva možnosť takého výkladu predkladaným žalovaným, že spoločnosť s ručením obmedzeným je právnym nástupcom advokáta a vstupuje do všetkých ním doposiaľ nadobudnutých práv.

45. Právny rámec podľa zákona č. 586/2003 Z.z. obmedzujúci duálnosť výkonu advokácie platí len v aktuálnom čase, kedy zákon vylučuje vykonávať advokáciu súčasne viacerými formami a je vymedzujúcim len pre samotný výkon - realizáciu advokátskej činnosti. Nevzťahuje sa na posúdenie vzájomných sukcesí práv a povinností jednotlivých foriem výkonu advokácie medzi jednotlivými do úvahy podľa zákona č. 586/2003 Z.z. pripadajúcich formami výkonu advokácie. Všetky práva a povinnosti, ktoré vznikli žalobcovi - fyzickej osobe, v čase kedy advokáciu vykonával samostatne, zostali zachované jemu samotnému, pričom žalovaným tvrdený prechod práv na odmenu žalobcu - advokáta za zastupovanie neprešli z žalobcu - fyzickej osoby na iný subjekt, teda na obchodnú spoločnosť Valachovič & partners s.r.o..

46. Žalobca bol účastníkom predmetného administratívneho konania na základe skutočnosti, že jednak podal žiadosť o priznanie odmeny za právne služby a na tiež základe toho, že v čase rozhodnom pre posúdenie jeho žiadosti ako ex offo advokát zastupoval oprávnenú osobu v konaní pred Okresným súdom Bratislava I a Krajským súdom v Bratislave. Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že žalovaný počas celého administratívneho konania zasielal listiny žalobcovi - fyzickej osobe. Svoj postup zmenil pri doručovaní žalobou napadnutého rozhodnutia, ktoré najskôr doručil spoločnosti Valachovič & partners s.r.o., hoci k takémuto postupu nemal právne relevantný dôvod. až neskôr samotnému žalobcovi.

47. Podľa §51 ods. 1 správneho poriadku rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje dorúčením písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia, ak zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je dňom jeho oznámenia.

48. Vychádzajúc z tohto zákonného imperatívu za zákonné doručenie rozhodnutia žalovaného považoval správny súd len to, ktoré správny orgán adresoval žalobcovi (JUDr. Marekovi Valachovičovi, PhD.). Rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 14.02.2018. Žaloba bola žalobcom podaná dňa 12.04.2018. Súd preto konštatoval, že predmetná správna žaloba bola žalobcom podaná včas, v zákonom (§ 181 ods. 1 SSP) určenej lehote.

49. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

50. Podľa § 6 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

51. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobu sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

52. Úlohou súdu v rámci preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa SSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutkový stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

53. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou jeho postupu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré mal zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

54. Žalobca svoje žalobné námietky (opísané v ods. 8 až 21 odôvodnenia tohto rozsudku) zameril na tvrdenie, že rozhodnutia žalovaného boli nezákonné z dôvodu, že vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutkového stavu.

55. Právnym posúdením je činnosť, pri ktorej sa zo skutkových zistení vyvodzujú právne závery a aplikuje sa konkrétna právna norma na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak sa nepoužil správny právny predpis, alebo ak sa síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne sa interpretoval alebo ak sa zo správnych skutkových záverov vyvodili nesprávne právne závery. V tejto súvislosti je vhodné uviesť, že súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. Súdu prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická a formalistická aplikácia zákona bez ohľadu a zmysel na účel záujmu chráneného právnou normou, nemôže priniesť absurdné následky a v prípade, že tomu tak je, aby takúto interpretáciu zákona odmietol a zvolil výklad v duchu zákona.

56. Základom sporu medzi účastníkmi konania je otázka rozsahu aplikovateľnosti vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v prípade ex offo zastupovania žalobcom v čase rozhodnom pre posúdenie veci právnym orgánom. Z dôvodu potreby komplexného posúdenia problematiky nároku advokáta na odmenu pri ex offo zastupovaní a aby bolo možné vyjadriť sa k jednotlivým argumentom žalovaného uvedeným v jeho rozhodnutí, zaoberal sa súd výkladom príslušných ustanovení zákona č. 327/2005 Z.z..

57. Pri výklade právnej normy treba vychádzať z toho, že podstatná je aplikácia materiálneho hľadiska, nakoľko právny formalizmus v podmienkach demokratického právneho štátu nemôže celkom prevládať (napr. nález ÚS ČR z 04.02.1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96). Úlohou sudcu v podmienkach materiálneho právneho štátu je nájsť riešenie, ktoré by bolo v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti, resp. v súlade s prirodzeno-právnymi princípmi (napr. nález ÚS ČR z 02.11.2009, sp. zn. II. ÚS 2048/2009). Podľa konštantnej judikatúry nemožno orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom tolerovať formalistický prístup, pričom je nutné zdôrazniť, že povinnosť súdu nachádzať právo neznamena len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonom texte, ale tiež formulovať, čo je zmyslom a účelom právnych predpisov (napr. nález ÚS ČR z 07.09.2010, sp. zn. Pl. ÚS 34/09).

58. Zákonodarca ustanovil v zákone č. 327/2005 Z.z. niekoľko podmienok resp. obmedzení priznania odmeny advokátovi za právne zastupovanie. Reaguje nimi jednak na tzv. „dvojkoľajnosť“ v procese priznávania trov právneho zastúpenia účastníka konania alebo oprávnenej osoby, kedy právna úprava účinná do 31.12.2009 rozlišovala prípady ustanovenia advokáta súdom a určenie advokáta centrom právnej pomoci, kedy následne zákonodarca preniesol právomoc rozhodovať o odmene ex offo advokátom od 01.01.2010 na centrum právnej pomoci. Zákonodarca tiež rozlišuje pri priznávaní odmeny ex offo advokátovi medzi situáciou, kedy oprávnenej osobe bola a kedy nebola súdom priznaná náhrada trov právneho zastúpenia.

59. V žalovaným posudzovanej veci mal správny orgán za preukázané, že rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1 Cob 102/2015 zo dňa 20.10.2016 bolo právoplatne skončené súdne konanie, v ktorom žalobca ako advokát ex offo zastupoval účastníčku, ktorej súd (odvolací aj súd prvej inštancie) nepriznal právo na náhradu trov konania. Preto, vychádzajúc z dikcie § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. bola založená povinnosť správneho orgánu rozhodnúť odmenu za právne zastupovanie podľa ustanovení osobitného predpisu, ktorým je vyhláška č. 655/2004 Z.z.. Z tejto povinnosti zároveň vzniklo žalobcovi právo na priznanie uvedenej odmeny.

60. Pokiaľ ide o ďalšiu podmienku týkajúcu sa priznania odmeny ex offu advokátovi uvedenú v druhej vete už spomínaného § 15 ods. 2 tohto zákona, vyplýva z nej, že advokát nebude mať právo na náhradu trov konania, ak ju neuplatnil riadne a včas v konaní pred súdom a teda v takom prípade advokátovi právo na priznanie odmeny žalovaným nevznikne. Uvedená okolnosť v posudzovanej veci nenastala, resp. nevyplýva z obsahu rozhodnutí žalovaného. Preto mal správny súd za to, že uvedenú prekážku, keďže ju nekonštatoval, žalovaný zo skutkového stavu nezistil.

61. Iné podmienky priznania odmeny za právne zastupovanie, ktoré ustanovuje zákon č. 327/2005 Z.z. sú z hľadiska žalobcu a ním podaného vyúčtovania trov právneho zastúpenia právne irelevantné, pretože sa týkajú špecifických administratívnych resp. súdnych konaní, špecifických oprávnených alebo predpokladajú, že oprávnenej osobe bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia. Preto sa netýkajú posúdenia v súdnej veci a súd nepovažoval za potrebné ich bližšie analyzovať.

62. Medzi účastníkmi bol sporným rozsah priznanej odmeny, resp. či mal žalovaný priznať odmenu žalobcovi za úkony právnej služby vo výške za jednotlivé úkony, ako ich určoval osobitný predpis v čase ich vykonania, alebo (ako tvrdil žalovaný) na základe predpisu účinného v čase rozhodovania.

63. Správny súd sa nestotožnil s právnym záverom žalovaného, že žalobcovi bolo možné priznať odmenu za právne zastupovanie len v rozsahu znenia predpisu účinného v čase rozhodovania. V danom prípade žalovaný priznal žalobcovi odmenu podľa § 14a ods. 1 a ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. 2-krát po 130,- eur, ktorú zvýšil o 100% v zmysle § 14b ods. 2 tejto vyhlášky, pričom vychádzal zo znenia tohto predpisu účinného ku dňu vydania žalobou napadnutých rozhodnutí.

64. Žalobca vykonával ako ex offu advokát zastupovanie oprávnenej osoby pred súdom od 15.02.2008, kedy bol na zastupovanie ustanovený súdom (uznesenie OS Bratislava I), až do 12.12.2016, keďže dňa 13.12.2016 nadobudol právoplatnosť rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 102/2015 zo dňa 20.10.2016. Žalobca teda vykonával zastupovanie v období, kedy o jeho odmene mal právomoc rozhodovať aj súd a aj v čase, kedy o odmene advokáta ex offu zastupujúceho oprávnenu osobu rozhodoval výlučne žalovaný správny orgán.

65. Na tomto mieste je vhodné uviesť, že súd (rovnako to platí aj pre správny orgán) musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. Súdu prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická a formalistická aplikácia zákona bez ohľadu na zmysel a účel záujmu chráneného právnou normou, nemôže priniesť absurdné následky a v prípade, že tomu tak je, aby takúto interpretáciu zákona odmietol a zvolil výklad v duchu zákona.

66. Žalovaný zrejme vyššie uvedený ústavný imperatív opomenul a neaplikoval v uvedených intenciách riadne ustanovenia príslušných právnych predpisov. Vychádzajúc z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 71/2013-36 súd uvádza, že k výkladu právnych predpisov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Gramatický výklad predstavuje len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy a na overenie správnosti výkladu, resp. spresnenie slúžia ostatné interpretačné prístupy v danom prípade logický výklad obsahu príslušných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z.z..

67. V danom prípade logický výklad napovedá, že žalobca ako advokát plnil úlohy poverený na to štátom, ktorého motívom pri zavedení predmetnej právnej úpravy bolo zabezpečiť poskytovanie právnej pomoci fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Na druhej strane by bolo ale neznesiteľne nespravodlivé, keby z dôsledku zmeny politiky štátu, keď presunul agendu priznávania odmeny za poskytnutie právnej pomoci advokátom zo súdu na centrum právnej pomoci, došlo k nemožnosti priznať odmenu advokátovi za úkony právnej služby, ktoré vykonal pred účinnosťou predchádzajúcej právnej úpravy. Inými slovami, javilo by sa ako v rozpore s právom, keby bol odmietnutý nárok advokáta na odmenu len z dôvodu, že o nej od určitého času už rozhoduje iný orgán štátu.

68. Žalovaný mal podľa názoru správneho súdu aplikovať na skutkový stav aj ustanovenia § 20a až § 20c vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ktoré zhodne určujú, že za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti jednotlivých noviel vyhlášky patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov. Pokiaľ zákon č. 327/2005 Z.z. v relevantnom ustanovení § 15 ods. 2 odkazuje priamo na

osobitný právny predpis, ktorým je vyhláška č. 655/2004 Z.z., jej ustanovenia má správny orgán aplikovať bez obmedzenia, spôsobom a v rozsahu v tejto vyhláške ustanovených.

69. Správny orgán nemal racionálny ani logický dôvod postupovať inak ako priznať odmenu za jednotlivé úkony právnej služby v rozsahu, v akom bol upravený v čase vykonania takéhoto úkonu. Súd dodáva, že ani gramatické znenie zákona č. 327/2005 Z.z. či vyhlášky č. 655/2004 Z.z. nedáva možnosť hodnotiť úkony právnej služby vykonané v rokoch 2008 až 2016 dikciou (znením) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení z roku 2018.

70. V tejto súvislosti je paradoxom žalobou napadnutého rozhodnutia, že hoci žalobca priznal žalobcovi odmenu za úkony právnej služby vykonané v minulom období podľa znenia vyhlášky aktuálnom v čase vydania žalobou napadnutých rozhodnutí, pokiaľ ide o režijný paušál, jeho výšku priznal akceptujúc rozdiel v sumách jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. K tomuto svojmu postupu žalovaný nedal adekvátnu odpoveď, čo okrem iného spôsobuje nedostatok v podobe nepreskúmateľnosti (konzumovanej nesprávnym právnym posúdením ako dôvodom pre zrušenie žalobou napadnutých rozhodnutí v predmetnej veci).

71. V nadväznosti na uvedené súd dodáva, že nebola správna ani dedukcia žalovaného, že ako správny orgán je oprávnený a povinný pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia advokáta postupovať len podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky. Pokiaľ tento svoj argument žalovaný oprel o právny názor vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/32/2016 zo dňa 12.07.2017, je potrebné podotknúť na to, že najvyšší súd v danom prípade neriešil otázku aplikácie prechodných ustanovení § 20a až § 20c vyhlášky č. 655/2004 Z.z. ani situáciu, kedy správny orgán rozhoduje o odmene súdom ustanoveného advokáta za ex offo zastupovanie v rôznych časových obdobiach účinnosti relevantnej právnej úpravy.

72. Naopak sa pre posúdenie predmetných sporných otázok vhodnejším javí poukázanie na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo 152/2015 zo dňa 27.04.2017, z ktorého vyplýva, že advokátovi vznikne právo na odmenu podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom ku dňu vykonania konkrétnych úkonov právnej služby. Správny súd zdôrazňuje vysvetlenie Najvyššieho súdu SR, že „v súlade so zásadou zákazu retroaktivity hmotnoprávných noriem je nutné postupovať pri stanovení odmeny za celé konanie podľa vyhlášky účinnej a platnej v dobe vykonania prvého úkonu, teda podľa vyhlášky 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008.“ Aj toto vyjadrenie potvrdzuje, že aplikácia ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z.z. na jednotlivé úkony právnej pomoci je podľa práva len v znení účinnom ku dňu vykonania konkrétnych úkonov právnej služby.

73. Pokiaľ ide o ďalšiu žalobnú námietku o nepresnosti pri použití slovného spojenia „náhrada trov právneho zastúpenia“ v napadnutých rozhodnutiach žalovaného, je potrebné povedať, že žalovaným použité slovné spojenie nezodpovedá pojmom používaným zákonodarcom v príslušnom právnom predpise zákon č. 327/2005 Z.z.). Uvedené slovné spojenie označuje inštitút, ktorým je nárok jedného z účastníkov na náhradu ním v súdnom konaní vynaložených trov (nákladov). Preto sa javí nevhodným používať toto označenie v súvislosti s rozhodovaním správneho orgánu podľa zákona č. 327/2005 Z.z., pričom tento zákon právne upravuje inštitút pomenovaný ako „odmena za právne zastupovanie“.

74. Z hľadiska žalobnej námietky však správny súd nemohol toto pochybenie vnímať ako spôsobilé zapríčiniť nezákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia, a to vzhľadom na skutočnosť, že s kontextu znenia výroku a obsahu odôvodnenia uvedených v rozhodnutí vyplýva právne relevantné vymedzenie práva, o ktorom žalovaný správny orgán rozhodoval a ten bol v medziach zákona nespochybniteľne identifikovaný. Preto z tohto hľadiska správny súd nemohol konštatovať nepreskúmateľnosť napadnutých rozhodnutí.

75. Nesprávne právne posúdenie veci môže spočívať v tom, že správny orgán správne použitý právny predpis nesprávne interpretoval alebo, že na správne zistený skutkový stav veci aplikoval nesprávny právny predpis, teda že subsumoval skutkový stav pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu..

76. V prejednávanej veci, ako súd vysvetlil v odsekoch 43 až 66 odôvodnenia tohto rozsudku žalovaný ako odvolací správny orgán v zhode so správnym orgánom prvého stupňa založil svoje rozhodnutie

na nesprávnom právnom závere, na zistený skutkový stav síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval.

77. Sumarizujúc správny súd uvádza, že žalobou napadnuté rozhodnutia žalovaného vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo spôsobuje ich nezákonnosť a bolo dôvodom na ich zrušenie podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP a vrátenie veci orgánu verejnej správy prvého stupňa (žalovaný) na ďalšie konanie podľa § 191 ods. 3 písm. a/ SSP.

78. Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný. Ak orgán verejnej správy v ďalšom konaní nepostupoval v súlade s právnym názorom správneho súdu a správny súd opätovne zrušil rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy z tých istých dôvodov, môže správny súd i bez návrhu v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy pokutu (§ 191 ods. 6 SSP). Žalovaný v ďalšom konaní bude na zistený skutkový stav aj s ohľadom na odôvodnenie tohto rozsudku aplikovať príslušné ustanovenia vyššie spomínaných právnych predpisov a opätovne rozhodne v intenciách právneho názoru vysloveného správnym súdom v tomto rozsudku.

79. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 167 SSP a úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

80. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote 1 mesiac od jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/); ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ (písm. b/); je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).